

Landskap:

Skane

Upptecknare:

Brita Szegő

Härad:

Frasta

Berättare:

Johan Emil Nilsson Ekman

Socken:

Hörby socken

Berättarens yrke:

La dutogde

Uppteckningsår:

1964

Född år

1878, Kristianstad

Ungdomen. s. 1-2, 3

Näjen. s. 1, 4-6.

Föreningar. s. 2

Uppföstrum. s. 2

Phordefester. v. 3.

Кыркбесӱк. т. 3.

Markwader. s. 3-4.

Förlouning o. bröllop. s. 6-7

nn, nn,

Cykel. s. 8

Mr. Mr.

ACC. N:R M. 16687:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ymnast efter konfirmationen
kom J. Ekberg ut i tjänst som dräng.
Skötte vid 17 års ålder själv en nämnde-
mans gård.

J. Ekberg växt upp i Timmans
by i Håby socken. Det var en liten by.
Ungdomarna roade sig gemensamt,
"pojkar och flickor var poen om poen."
Man hade inga ungdomslag i Timmans by.
Man begav sig till de större byarna
och roade sig där med de andra ung-
domarna. Om det ej var för långt
(kunde stå sig t.ö. m. om 1 mil) gick
man eller lejde en man, som ködde
med scharabang med 15-20 personer,
och vilken strukade till befärden.
"Man åkte ut till de större byarna
där man hade dansskalen och doming."

Se sid. 8.

Bråk förekom nästan aldrig i byn eller mellan grannbyarna. Förhållandet till stadsmyndigheten var bra.

Föreningar. J. Ekberg var med i en lydknappföreläsning. Han var med i denna även som sjöf. "Många gifta var med och startade föreningen." Det var flera, som tog initiativ till föreningen, som genast fick stor anslutning, 30-40 medlemmar. I byn fanns inga privata klubbbar.

Prästarens föräldrar lade sig inte hans gråtande och låtande. Han behövde H. ex. ej vara hemma vid någon bestämd tid. "Men de, som tjänade fick ju vara hemma tidigt för att orka upp. Men ingen kontrollerade dem." Inga besöksningar förekom.

ACC. N:R M. 16687:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Man klagade ikt på ungdomen.

På lördags- och söndagskvällar-
na samlades ungdomen. Vid lördagstider
samlades man och gick ut på någon "dans".
På sommaren: dansbaser.

-"- vintern: man dansade på logarna.

Vid personlördagstider var endast släkten
närvarande. Ibland hade man
skördefester med dans på logarna
(planklogar). Annars fölecken inga sär-
skilda arbetsfester.

Inne förän man gick och
läsk, gick man i kyrkan. Men och
lurxul gick gemensamt i kyrkan
ibland.

Marknader. Många ungdomar åkte tillsammans
man till marknader, "det var det bästa
då var." Det var Hörby kört- och vär-

ACC. N:R M. 16687: 4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

marknad och även till Kiriks marknad äkte man.

Godtemplarfester ordnades ett par gånger om året med dans, kaffe och kekser. Många äldre från 14-15 år och uppåt. Både yngre och äldre var med. Föreningen hade ingen egen lokal utan hyrde en lada och en sal för kaffedrickning.

Dans på Fridsylvällarna till kl. 12, till kl. 4 på morgonen, när man var inomhus.

På vardsylvällarna var man borta och gick tidigt till sängs.

Fridsgården frökorn endast "om det var något skickat, om man skulle till släkten". Semester hade man ingen.

Dansen vid festerna: polka,

mazurka, kadrilj "den var trevlig",
polonäs. Det var julsans.
Instrument: fiol, harmonika, tamburin,
drumma.

Island följde på partier; men
man roade sig mest på dansställen.
Bio fanns inte. Bräkers fanns på
Storhansvägen, ibland kom kring-
resande cirkus. Till Folkets park var
det långt. Men Folkets park började
överallt, först i de stora byarna.

Pojkar bjöd på flickor, när de
gick ut. Men man hade inte mycket
pengar. 1.50:- per par fick man betala
vid de stora fester.

De äldre var med vid "föreställ-
ningar" som ägde rum på en plats som
var "grön och grann". Där hade man

ACC. N:R M. 16687:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Säckslöpmång, och man delade ut pris till vinnaren. J. Ekberg hade en gång fått en gräddsrips. Man hade även andra lekar, i vilka alla deltog, ringlekar.

En spelman var med och efter lekarna spelades det, och man dansade.

Parbildningen. J. Ekberg gifte sig i Småland; ahmars var det vanligt, att man gifte sig inom byn. Inga kammesträngar förelom. Föräldrarna bydde sig ej om valet av äktenskaps-partner. Herr Ekberg och hans fru var bekanta rätt länge före bröllopet, men det var ej vanligt.

Det var ej brukligt att förlova sig på någon bestämd dag. Inga förlovningsprenter förelom.

Före bröllopet sprände man, och fast-

ACC. N:R M. 16687:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

men sydde och nämmade. Båren, både
pojkar och flickor, fick endast
en liten hemgift, bestod av linne,
sängkläder.

Höfver och svureor fick ej.
"Ungdomen blev mest levande i byn,
man ägde in gård och jord där."
Bukhiv fick ej i byn.

ACC. N:R M. 16687:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Cykel Skaffade J. Ekberg vid omkring 22 års ålder. Som liten hade han haft en cykel med ett stort och ett litet hjul. "Cykeln bröts man spikat ihop av tår." Senare kom andra cyklar. De var dyra för den tiden. Berättarens cykel kostade över 100 kr. Man åkte inte mycket då. J. Ekberg kan ej minna sig någon gång. "Det var mest häst och vagn och cykel."